

Arisaema griffithii

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Arisaema* is, zoals gebruikelijk bij dit geslacht, een samenstelling van de Griekse woorden aris (plantennaam of aronskelk) en haema (bloed), verwijzend naar de vlekkenpatronen op het loof van bepaalde soorten. De soortaanduiding *griffithii* is een eerbetoon aan de Britse chirurg en botanicus William Griffith (1810–1845), die veel planten verzamelde in India en de oostelijke Himalaya. Hij stond bekend om zijn uitgebreide verzameling in de regio Assam, waar deze plant ook voorkomt.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Liliopsida
- Orde: Alismatales
- Familie: Araceae
- Geslacht: *Arisaema*
- Soort: *Arisaema griffithii*

Synoniemen

De geaccepteerde wetenschappelijke naam is *Arisaema griffithii* Schott. Een historisch of taxonomisch relevant synoniem dat in oudere literatuur vaak voorkomt is *Arisaema hookeri* Schott. Door de brede variatie in de oostelijke Himalaya is de plant ook soms ingedeeld geweest onder andere namen, maar deze worden nu algemeen beschouwd als synoniem of als lokale variaties van *Arisaema griffithii*.

Foto: Peter Hellings

Variëteiten en cultivars

Arisaema griffithii wordt voornamelijk als botanische soort verhandeld, aangezien de plant zelf al zeer spectaculair en uniek is. Er zijn weinig tot geen officiële, benoemde cultivars bekend. Een variëteit die soms wordt onderscheiden is *Arisaema griffithii* var. *pradhanii*, die wordt gekenmerkt door een wat groter schutblad met een breder, meer uitgesproken 'kraag' of zoom. Andere in de handel voorkomende selecties zijn vaak geografische vormen (bijvoorbeeld uit Nepal of Bhutan) die lichte verschillen in blad- of bloemkleur vertonen.

Familie

Deze plant behoort tot de aronskelkfamilie, de Araceae. Deze familie kenmerkt zich door de bloeiwijze, die bestaat uit een spadix (bloeikolf) omgeven door een spatha (schutblad). Binnen deze familie staat *Arisaema* bekend om zijn knolgewassen met een vaak zeer exotische uitstraling van de bloem.

Hoogte

De plant is relatief laag en compact. De hoogte van *Arisaema griffithii* ligt meestal tussen de 30 en 45 centimeter. De bloem, die vaak op de grond of net daarboven verschijnt, wordt omgeven door het blad dat na de bloei verder groeit en de uiteindelijke hoogte van de plant bepaalt.

Bloemkleur

De bloem is een van de meest bizarre en opvallende binnen het plantenrijk. Het schutblad (spatha) is zeer breed, donkerpaars tot chocoladebruin, en sterk gevlekt of gestreept met groen en wit. Kenmerkend is de brede, teruggebogen rand van de spatha, die als een opvallende kraag rond de stengel ligt en de opening van de bloem als een tong overdekt. De spadix, die verborgen zit in de kelk, loopt uit in een lange, dunne draad die omhoog buigt en weer neerhangt.

Bladkleur

Arisaema griffithii produceert doorgaans één groot, drietallig blad, wat betekent dat het uit drie grote, brede deelblaadjes bestaat. De bladkleur is diepgroen. De stengel, of pseudostengel, is vaak opvallend gevlekt met een patroon van paarse en groene vlekken, wat een slangenhuideffect geeft. Het blad is stevig en enigszins leerachtig.

Bloeiperiode

De bloei valt vroeg in het seizoen, meestal in het voorjaar in de maanden april en mei. De bloeiwijze verschijnt vaak voordat het blad zich volledig heeft ontvouwd, waardoor de unieke bloem goed zichtbaar is. De plant is daarmee een vroeg bloeiende toevoeging aan de schaduwtuin.

Standplaats

Deze plant vereist een beschutte plek in de halfschaduw tot schaduw. Omdat het een bergplant is, heeft de knol absolute behoefte aan een zeer goed doorlatende grond. De bodem moet rijk zijn aan humus en organisch materiaal, vergelijkbaar met de omstandigheden in een bos. De plant heeft een hekel aan natte voeten, vooral tijdens de winterrust.

Herkomst

Arisaema griffithii is afkomstig uit de oostelijke Himalaya en aangrenzende berggebieden. Het natuurlijke verspreidingsgebied omvat Nepal, Bhutan, Sikkim (India) en delen van Tibet en Myanmar. De plant groeit daar in vochtige, koele bergbossen en op met mos bedekte hellingen, vaak op hoogtes variërend van 2000 tot 4000 meter.

Soort gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige plant die behoort tot de geofyten. De plant overleeft de winter door middel van een afgeplatte, schijfvormige ondergrondse knol. Het bovengrondse loof sterft in de herfst volledig af.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan plaatsvinden door zaad. De zaden moeten, na verwijdering van het vlezig vruchtvlees, vers worden gezaaid en hebben koude stratificatie nodig om te kiemen. Daarnaast vormt de knol na verloop van tijd nevenknollen (offsets) die tijdens de rustperiode van de plant kunnen worden losgemaakt en apart kunnen worden opgeplant.

Klimaatzone

De plant is geschikt voor USDA klimaatzone 6 tot 8. In een gematigd klimaat zoals in Nederland is *Arisaema griffithii* met een goede drainage en een beschermende mulchlaag in de winter over het algemeen winterhard. De plant is gevoelig voor late voorjaarsvorst na het uitlopen, dus beschutting is belangrijk.

Insecten

De bestuiving wordt, zoals bij andere *Arisaema*-soorten, verzorgd door kleine vliegjes, voornamelijk paddenstoelmuggen en rouwmuggen. De bloem fungeert als een val, waarbij de insecten door de geur worden gelokt en via de gladde wanden naar de bloeikolf glijden. De opvallende, kraagvormige structuur van de spatha speelt waarschijnlijk een rol bij het vasthouden van de geur en het sturen van de insecten.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:85676-1>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur	<i>Arisaema</i> (bloed aronskelk), <i>griffithii</i> (naar William Griffith)
Taxonomie	Rijk: Plantae, Stam: Tracheophyta, Klasse: Liliopsida, Orde: Alismatales, Familie: Araceae, Geslacht: <i>Arisaema</i> , Soort: <i>Arisaema griffithii</i>
Synoniemen	<i>Arisaema hookeri</i>
Variëteiten en cultivars	<i>Arisaema griffithii</i> var. <i>pradhanii</i> (botanische variëteit)
Familie	Araceae (Aronskelkfamilie)
Hoogte	30 tot 45 cm
Bloemkleur	Donkerpaars/bruin, wit gestreept, met brede, kraagvormige zoom
Bladkleur	Diepgroen, drietallig; steel gevlekt (slangenhuideffect)
Bloeiperiode	April- Mei
Standplaats	Halfschaduw tot schaduw; humusrijke, zeer goed drainerende grond
Herkomst	Oostelijke Himalaya (Nepal, Bhutan, Sikkim)
Soort gewas	Overblijvende geofyt (knolgewas)
Vermeerderingswijze	Zaad en nevenknollen
Klimaatzone	Zone 6- 8
Insecten	Paddenstoelmuggen en rouwmuggen (Diptera)